

Јован Р. Бојовић

ЗАКЉУЧНА РИЈЕЧ

Колегинице и колеге,

Привели смо крају дводневни рад научног скупа „Улога научне периодике у развоју историографије о Црној Гори“. На скупу су поднесена 23 реферата и саопштења.

Радови који су поднесени на скупу разноврсни су и по тематици и по начину приказивања појединих проблема. Једна од карактеристика радова чије смо уводе слушали јесте то што се већина њих односи на садржину **Записа и Историјских записа** у њиховом 60-годишњем излажењу.

Другу групу чине они радови који се односе на изучавање прошлости Црне Горе у појединим часописима, као што су: Грлица, Споне, Годишњак поморског музеја у Котору, Бока, сарајевски Прилози и Годишњак Друштва историчара Босне и Херцеговине. У ову групу саопштења спадају и радови о улози научне периодике у научној синтези, као и архивској грађи у црногорским часописима до првог свјетског рата.

Радове из прве групе могли бисмо груписати у групу општих радова и групу саопштења која говоре о спољној политици Црне Горе до 1918. године објављених у **Записима – Историјским записима**.

Остали радови се односе на изучавање етнографије, етнологије, културе, политичке економске, социјалне проблематике у **Записима – Историјским записима**. У оквир прве групе радова спадају и радови који говоре о архивској грађи и научној критици објављеној у Часопису, а затим радови о ослободилачком рату и социјалистичкој револуцији у Црној Гори.

Очигледно је да је тематика научног скупа била разноврсна. То је условила разноврсност проблема који су обрађивани у **Записима – Историјским записима**.

У поднесеним радовима није било у довољној мјери критичке оцјене о оним питањима о којима је Часопис писао.

Узевши у цјелини, поднесени радови представљају значајан прилог историографији Часописа и уопште црногорској историографији на овој етапи њеног развитака.

На скупу је вођена и дискусија, у којој су покренута нека интересантна питања, као: о научној критици и њеном мјесту у **Историјским записима** и уопште у црногорској и југословенској историографији, о програмској оријентацији Часописа, о школовању кадрова преко **Историјских записа** и друга. У дискусији су се чула и нека мишљења о профилу, као и међусобним односима часописа у Црној Гори. Та и друга питања заслужују да се о њима разговара. Међутим, не треба заборавити да су **Историјски записи** часопис за историју, поготову када данас имамо више часописа.

Када је ријеч о **Записима** и **Историјским записима** на крају њихове 60-годишњице излагања можемо оцијенити да је научни скуп који им је био посвећен оправдао циљ, рад и средства за његово одржавање. Када радови са овог скупа буду објављени биће то значајан прилог шездесетогодишњој историји **Записа – Историјских записа**.

Ми смо говорили о прошлости Часописа и његовој улози у изучавању црногорске историје, и не само црногорске. Међутим, ни на овом скупу нијесмо ништа ренли о садашњем положају **Историјских записа** и њиховој будућности. С обзиром на тешки материјални положај Часописа, његову уређивачку политику, програмску оријентацију и перспективу даљег излагања, недостатак је што на овом скупу није поднесено једно саопштење у коме би се изложила сва ова и друга питања која би дала повода и за једну ширу и потпунију дискусију. Истина, било је у дискусији ријечи и о неким питањима из ове тематике, али то није довољно. Институт и Редакција улажу напоре за излагање Часописа и напоре да се очува и увећа високи научни углед који он ужива у историјској науци у Југославији, па и шире.

Посљедњих десетак година **И. записи** немају скоро никакве помоћи од Друштва историчара Црне Горе чији је, поред Института, и орган. Однос Друштва историчара према **И. записима** мора се из основа измијенити и у смислу материјалне помоћи Часопису. У противном, не видим зашто би он и даље био макар и формално орган Друштва.

Колеге и колегинице,

На крају рада Научног скупа дозволите ми да захвалим Одбору за обиљежавање 60 година **Историјских записа** на челу са његовим предсједником академиком Мирчетом Ђуровићем, као и Секретаријату Научног скупа (који су помогли у организацији скупа), учесницима научног скупа (поготову колегама из Црне Горе), Општинском комитету СК Титоград (који нам је дао салу за одржавање састанака уз снимање), средствима

јавног информисања (која су пратила рад скупа) и свима онима који су нам на који начин помогли у одржавању овог Научног скупа.

Свима вам хвала за учешће на овом скупу.

У име Историјског института, Одбора за обиљежавање 60 година **Историјских записа**, Редакције **Историјских записа** и своје лично име најсрдачније вам честитам Нову 1988. годину, са жељом да вас прати добро здравље и да постигнете научне успјехе.

На крају ми доволите да закључим рад Научног скупа „Улога научне периодике у развоју историографије о Црној Гори“.

Хвала.

22. XII 1987.